

T.C.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

TRABZON GIDA KONTROL LABORATUVAR MÜDÜRLÜĞÜ

NUMUNE KABUL VE RAPOR DÜZENLEME PROSEDÜRÜ

Hazırlayan: Neslihan GÜNGÖR

Doküman Kodu: P10

Revizyon No: 01

Yürürlük Tarihi: 24.05.2019

Trabzon GKLM	NUMUNE KABUL VE RAPOR DÜZENLEME PROSEDÜRÜ	Doküman Kodu	P10
		Revizyon No	01
		Yürürlük Tarihi	24.05.2019
		İlk Yayın Tarihi	02.01.2019

1. AMAÇ

Bu prosedürün amacı; Trabzon Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlüğüne, il müdürlükleri, resmi/tüzel veya özel kişiler tarafından elden/posta veya kargo ile gönderilen numunelerin laboratuvara kabulü, analiz ücretlerinin tahsili, numunelerin kodlanması, homojenizasyonu, laboratuvar birimlerine dağıtımı, numunelerin usulüne uygun olarak taşınması, muhafazası, analiz sonuçlarının raporlandırılması, numunenin imhası ve iadesi ile ilgili esasları düzenlemektir.

2. KAPSAM

Kuruluşumuza gelen numunelerin ambalaj muayenesinin yapılması, numune miktarının analizlere yetecek miktarda olup olmadığının kontrol edilmesi, numune alma tutanağının üzerindeki bilgilerin kontrol edilmesi, analiz ücretlerinin tespit edilerek ücret pusulasının hazırlanması, vezneye analiz ücretinin yatırılması, numune kayıt programına kaydedilmesi, numunenin talebe göre kodlanması (İthal, ihraç, özel istek), analiz bildirim formu ile laboratuvarlara gönderilmesi, uygun depolama ve muhafazasının temini, yasal süre içerisinde imhası ve rapor düzenleme işlemlerini kapsar. Bu süreçte yasal dayanak ilgili mevzuatlardır.

3. SORUMLULAR

- Laboratuvar Yönetimi
- Kalite Yönetim Birimi
- Numune Kabul ve Rapor Düzenleme Birimi
- Birim sorumluları
- Teknik personel, sağlık personeli ve işçiler

4. TANIMLAR

Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığı

Laboratuvar: Trabzon Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü

NKRD: Numune Kabul ve Rapor Düzenleme Birimi

EBYS: Elektronik Belge Yönetim Sistemi

TÜRKAK: Türk Akreditasyon Kurumu

GKLS: Gıda Kontrol Laboratuvar Sistemi: Bakanlık tarafından numune kabulü için oluşturulmuş olan çevrimiçi programdır.

Trabzon GKLM	NUMUNE KABUL VE RAPOR DÜZENLEME PROSEDÜRÜ	Doküman Kodu	P10
		Revizyon No	01
		Yürürlük Tarihi	24.05.2019
		İlk Yayın Tarihi	02.01.2019

Müşteri: Analiz yaptırmak amacıyla laboratuvarımıza numune getiren Kurum/Kuruluş/Kişi'dir.

Sözleşme: Müşteriler tarafından Özel istek amacıyla kurumumuza gelen analiz istekleri için "Numuneler için Analiz ve Hizmet Sözleşmesi (SZ-01)" müşteriler tarafından analiz talebi için kurumumuza verilen dilekçeler

Analiz: Laboratuvara gelen numunenin özelliklerini belirlemek amacıyla yapılan teknik işlemler bütünü

Numune: Analiz amacıyla kurumumuza getirilen gıda ve yem maddeleri ile bunların üretiminde kullanılan her türlü ham madde, yarı mamul gıda maddeleri ile yan ürünleri, gıda ile temas eden ambalaj maddeleri, gıda ve yem katkı maddeleridir.

İkincil Numune: Numunenin çeşitli nedenlerden dolayı (müşteri itirazı, geriye yönelik kontrol vb.) tekrar analiz edilebilmesi amacıyla laboratuvar tarafından resmi ve özel istek numunelerinden ayrılan kısmıdır.

GTHB Numunesi: GTHB İl ve İlçe Müdürlükleri kontrol görevlileri tarafından denetim, ithalat, ihracat, izleme vb. amacıyla alınan ve analiz edilmek üzere laboratuvara getirilen numunelerdir.

Resmi İstek Numunesi: GTHB dışındaki diğer resmi kuruluşlar tarafından ücreti karşılığında analiz edilmek üzere laboratuvara getirilen numunelerdir.

Özel İstek Numunesi: Üniversiteler gibi kurum ve kuruluşlar ile şahıs veya firmalar tarafından ücreti karşılığında analiz edilmek üzere laboratuvara getirilen numunelerdir.

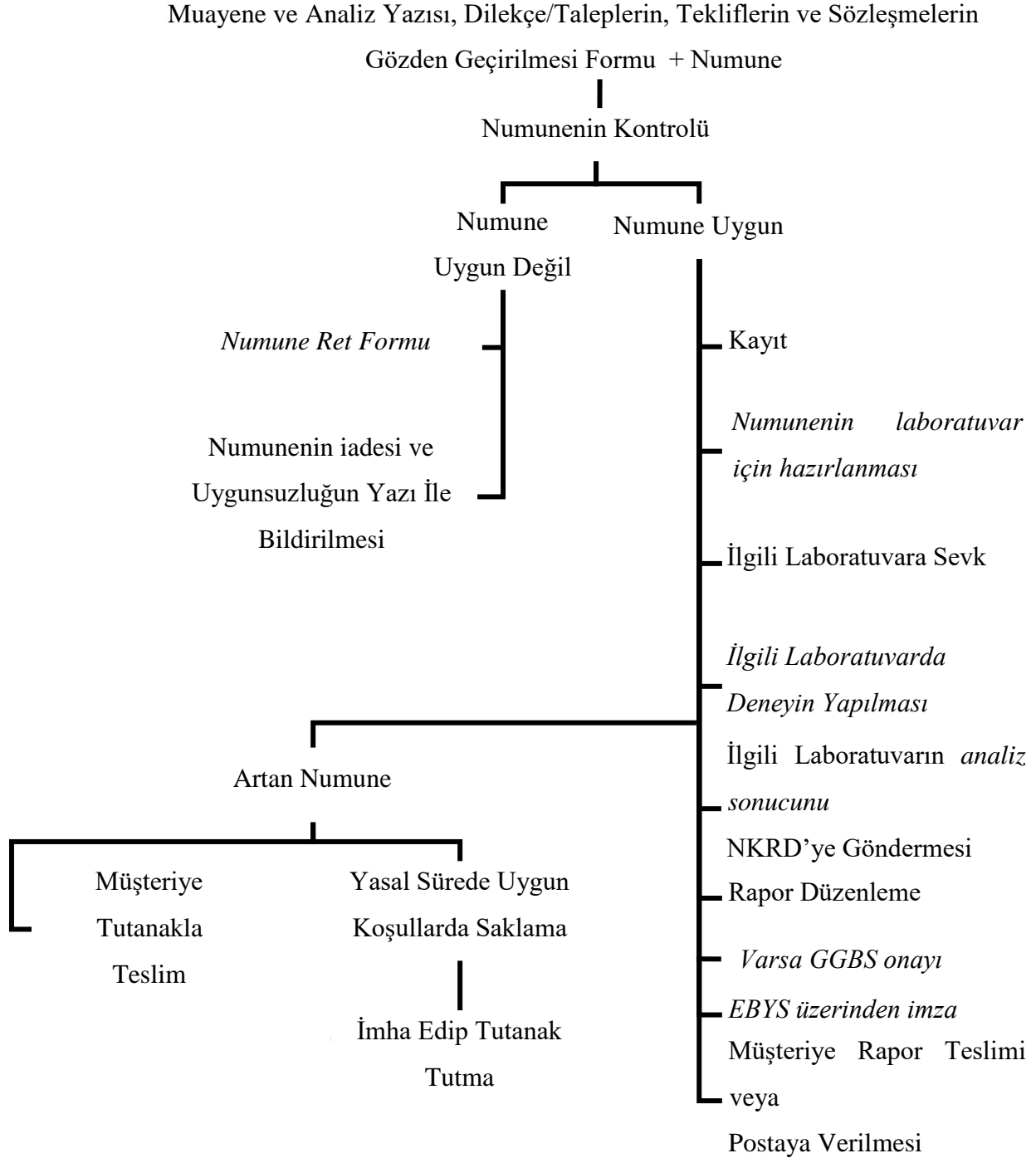
Şahit Numune: İl ve İlçe Müdürlükleri kontrol görevlileri tarafından; numunenin alındığı parti ve kitleden, numune ile birlikte yeterli miktarda, itiraz ve ihtilaflı durumlar için analiz edilebilmesi amacıyla alınan numunedir. Mikotoksin analizinde şahit numune; itirazlı durumlar için, paçal numuneden ayrılan numunedir.

Paçal Numune: Parti veya alt partiden alınan birincil numunelerin tamamının birleştirilmesi

Trabzon GKLM	NUMUNE KABUL VE RAPOR DÜZENLEME PROSEDÜRÜ	Doküman Kodu	P10
		Revizyon No	01
		Yürürlük Tarihi	24.05.2019
		İlk Yayın Tarihi	02.01.2019

5. UYGULAMALAR

5.1. Numune Kabul ve Rapor Düzenleme İş Akışı

Şekil 1: Numune Kabul ve Rapor Düzenleme Birimi İş Akış Şeması

Trabzon GKLM	NUMUNE KABUL VE RAPOR DÜZENLEME PROSEDÜRÜ	Doküman Kodu	P10
		Revizyon No	01
		Yürürlük Tarihi	24.05.2019
		İlk Yayın Tarihi	02.01.2019

5.2. Numune Kabulü

5.2.1. Numunenin geliş/gönderiliş şekli

Müdürlüğümüz, eksik bilgi ve belge bulunmadığı sürece elden, kargo veya posta yolu numune kabulü gerçekleştirmektedir.

5.2.2. Numune kabul işlemleri

Laboratuvarımıza gelen numunelerin kabulü, NKRD personeli tarafından gerçekleştirilir. Kabulü gerçekleştiren NKRD personeli talep edilen analizlerin laboratuvarımız analiz listesinde yer alıp yer almadığını; numunenin uygun koşullarda laboratuvara getirilip getirilmediğini; analiz için yeterli miktarda olup olmadığını ve (varsa) tutanakta belirtilen bilgileri kontrol eder.

Müşteri; analiz metotları, süreleri, miktarı ve ücreti hakkında “analiz listesine” bakılarak bilgilendirilir. Laboratuvarımızda sadece tanımlanmış olan metotlar kullanılmaktadır.

Aşağıda belirtilen durumları içeren numunelerde, bakanlık tarafından yayınlanan “resmi numune alma prosedüründe” belirtilen kurallar uygulanır:

- İl müdürlükleri denetçileri tarafından getirilen ve özel mevzuatı gereği (mikotoksin analizleri, ağır metal analizleri, pestisit vb. gibi) şahit numunenin paçal numuneden ayrılması gerektiği durumlarda, alınan paçal numune analiz mührüyle mühürlenerek şahit yazan plastik mühürle birlikte laboratuvara gönderilir. Laboratuvarda paçal numune, analiz ve şahit olarak ayrılır.
- Kontrol görevlisi tarafından tebligatın yapılacağı tarihte gıdanın son tüketim tarihine bağlı olarak, şahit numunenin analize alınmasının mümkün olmayacağını değerlendirilmesi durumunda; analiz numunesi ve şahit numune, aynı laboratuvara gönderilir.

Laboratuvarımıza numunenin kabulü sırasında aşağıda belirtilen kontroller yapılmak zorundadır.

a. Ambalaj Kontrolü

Laboratuvarımıza gelen numunelerde öncelikli olarak ambalaj kontrolü yapılmaktadır. Ambalaj kontrolünde dikkat edilecek diğer hususlar şunlardır;

Kutular (plastik, karton, strafor, vb.): Tümüyle kapalı olmalı, kesinlikle yırtık ve delik olmamalıdır.

Torbalar (plastik torba, bez torba): Ağızları muntazam şekilde kapatılmış olmalı, yırtık ve delik olmamalıdır.

Cam kavanoz: Kapağı tam kapalı olmalı, çatlak ve kırık olmamalıdır.

Trabzon GKLM	NUMUNE KABUL VE RAPOR DÜZENLEME PROSEDÜRÜ	Doküman Kodu	P10
		Revizyon No	01
		Yürürlük Tarihi	24.05.2019
		İlk Yayın Tarihi	02.01.2019

b. Sıcaklık ve Ağırlık Kontrolü

Bakanlık kontrol görevlileri tarafından laboratuvarımıza getirilen numuneler için Resmi Numune Alma Prosedüründe belirten kurallar uygulanır. Mikrobiyolojik analiz amacıyla getirilen numunelerde; soğukta muhafaza gerekiyorsa, soğuk zincir kırılmadan laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Gıda maddesine ait etiket üzerinde özel muhafaza koşulları belirtilmiş ise bu koşullara uyulmalıdır. Numune kabulü sırasında numune sıcaklık değeri ölçülerek “Numune Kabul Programına” kaydedilir.

Laboratuvarımıza getirilen (veya gönderilen) numuneler, analizler için yeterli miktarda olup olmadıkları kontrol edilir. Numune miktarları ilgili mevzuata ya da analiz yöntemine göre tespit edilir. Kabulü gerçekleştirilen numunelerin miktarları “GKLS programına” kaydedilir. Özel mevzuatı bulunmayan numuneler için istenen analiz sayıları da dikkate alınarak en az 200 ml/gr numune gönderilmelidir. Laboratuvar numunesinden şahit numune gönderileceği durumlarda ve mikrobiyolojik analiz talep edilen durumlarda 2 takım (2x200 ml/gr) numune gönderilmesi gerekmektedir.

c. Evrak Kontrolü ve Kayıt

Bakanlığımıza bağlı birimler dışındaki Kep hesabı bulunmayan kurum/tüzel kişi tarafından gönderilen Resmi ve Özel İstek numunelerine ait evraklar(üst yazı, tutanak ve Taleplerin ve Sözleşmelerinin Gözden Geçirilmesi Formu vb.) EBYS ortamına elektronik kayıt sistemi ile kaydedilir. Yapılan kontrol sonucunda uygun bulunan numuneler için evrak kontrolü NKRD personeli tarafından yapılır. Numune kabulü için aşağıda tablo1’de belirtilen evrakların bulunması gerekmektedir.

Tablo 1: Numune kabulü sırasında bulunması gereken evraklar

	Üst Yazı	Numune Alma Tutanağı ve Etiketi	Analiz Talep Formu/Dilekçe	Ücret
Denetim	+	+	-	-
Denetim(şahit)	-	+	+	+
Zehirlenme vakaları	+	+	-	+
İthalat	-	+	-	+
İhracat	+	+	-	+
Özel İstek	-	-	+	+
Resmi İstek	+	-	-	+

Trabzon GKLM	NUMUNE KABUL VE RAPOR DÜZENLEME PROSEDÜRÜ	Doküman Kodu	P10
		Revizyon No	01
		Yürürlük Tarihi	24.05.2019
		İlk Yayın Tarihi	02.01.2019

d. Ücretlendirme

Laboratuvarımızda “Denetim numuneleri” dışında kalan tüm numuneler ücreti karşılığında analiz edilmektedir. İthalat, ihracat, resmi istek ve özel istek numuneleri için GTHB tarafından belirlenen analiz ücretleri esas alınır. Analiz fiyatlarında herhangi bir indirim ya da iskonto söz konusu değildir. Akredite analizlerde analiz ücretlerine, bakanlığın fiyat listesinde belirtilen analiz ücretine ek olarak akreditasyon payı (%10) eklenir.

Analiz Sonucuna İtiraz durumunda, şahit numunenin analizi de dahil olmak üzere tüm masraflar gerçek veya tüzel kişiler tarafından karşılanır (Gıda ve Yemin Resmi Kontrollerine Dair Yönetmelik).

Kabulü gerçekleştirilen numuneler için NKRD birimi tarafından ücret pusulası hazırlanarak saymanlığa gönderilir. Analiz ücreti yatırılan numuneler için saymanlığın onay verdiği ücret pusulası NKRD birimine teslim edilir. NKRD birimine teslim edilen ücret pusulası numune evrakına eklenir. Ücret pusulası ve sayman onayı bulunmayan numuneler analizleri sona ermiş dahi olsa raporlandırılmaz.

Müşteriler analiz ücretlerini, vezne vasıtası ile ödeyebildikleri gibi laboratuvarımızın banka hesabına da yatırabilirler. Banka hesabına yapılan ödemeler için banka dekontunun aslı, fotokopisi ya da faks çıktısı kurumumuza iletilmelidir. Dekontu kuruma gönderilen numuneler için ücret pusulası yetkili personel tarafından onaylanarak NKRD birimine gönderilir.

- **Bakanlık Numuneleri:** İl ve ilçe müdürlüklerinden gelen numunelerde bakanlık logosunun bulunduğu ambalaj ve mühür kontrolü yapılır. Bakanlık numunelerinde üst yazı EBYS sistem üzerinden İl Müdürlükleri tarafından gönderilir. Üst yazı birim sorumlusu tarafından ilgili personele yönlendirilir. Üst yazıda; sayı, tarih ve istenilen analizler belirtilmiş olmalıdır. Getirilen numune ile evraklarda belirtilmiş olan parti numaralarının aynı olması gerekmektedir. Farklı numune partilerini temsil ediyorsa, her parti için ayrı numune alma tutanağı ve etiketi düzenlenmelidir. Güvenlik mühür numarası ile numune alma tutanağı ve etiketine yazılan güvenlik mühür numarasının aynı olup olmadığının kontrolü yapılır. Yukarıda belirtilen kontroller sonrası eksiklikler varsa; numune bekletilir. İlgili İl Müdürlüğüyle irtibata geçilir. Sorun halledildikten sonra işlemlere devam edilir. Gelen Bakanlık numunelerinin, Bakanlığın Gıda Güvenliği Bilgi Sistemine (GGBS) girilmesi gerekmektedir. İthalat amacıyla gelen numunelerde üst yazı istenmez sadece kontrol görevlileri tarafından sisteme girilmiş ve Numune Alma ve Laboratuvara Gönderme Tutanağı ile getirilen numune kabul edilir.

Trabzon GKLM	NUMUNE KABUL VE RAPOR DÜZENLEME PROSEDÜRÜ	Doküman Kodu	P10
		Revizyon No	01
		Yürürlük Tarihi	24.05.2019
		İlk Yayın Tarihi	02.01.2019

- **Resmi İstek Numuneleri:** Bakanlığımıza bağlı birimler haricinde diğer resmi kurumlardan gelen analiz numunelerinde ambalaj kontrolünün yanı sıra mühür kontrolü de yapılır. Uygun olan numuneler analize kabul edilir.
- **Özel İstek Numuneleri:** Laboratuvarımıza getirilen (veya gönderilen) özel istek numuneleri istenen analizlerin yapılabilmesi halinde NKRD personeli tarafından kabul edilir. Numunenin kabulü için müşteri ile mutabakata varılmalıdır. Bu amaçla “Numuneler İçin Analiz ve Hizmet Sözleşmesini (S01)” doldurularak onaylanmalıdır. Bu formda numuneye ve müşteriye ait bilgiler, istenen analizler, analiz yöntemleri belirtilmelidir. Özel istek olarak analize gelen numunelerden ikincil numune ayrılması için iki katı miktarda numune alınmalıdır.
- **Alo 174 Numuneleri:** Şikayet üzerine Bakanlık il/ilçe müdürlüğü ekiplerince alınarak kurumumuza getirilen numuneler gerekli kontroller yapıldıktan sonra öncelikli olarak analize alınır. Bu numunelerin mesai saatleri dışında getirilmesi halinde icapçı nöbet listesinde belirtilen personel ile irtibat kurularak numunelerin vakit kaybetmeden analize alınması sağlanır.

Mesai Saatleri Dışında Gelen Numuneler

Mesai haricinde gelen numunelerle ilgili olarak güvenlik görevlileri tarafından müdür ve numune kabul ve rapor düzenleme birimi sorumlusu bilgilendirilir. Numunenin durumuna göre verilecek talimatla güvenlik görevlileri tarafından numune uygun ortamda saklanır. Gerekli hallerde “İcapçı Nöbet Listesinde” belirtilen NKRD birimi personeli ve ilgili birimlerde görevli personel laboratuvara gelerek numune kabulünü yapar ve analiz işlemleri başlatılır.

5.2.3.Numune Ret İşlemleri

Laboratuvarımıza gelen numunelerin kontrolü sırasında uygun olmadıklarının tespit edilmesi halinde “numune ret formu” düzenlenerek numuneler iade edilir. Laboratuvarımıza gelen numuneler aşağıdaki durumlarda kabul edilmez.

- a. Muayene ve analiz dışında bir nedenle laboratuvarımıza gelen numunelerin kabulü yapılmaz.
- b. Laboratuvarımızda yapılamayan analizlerin talep edildiği numuneler kabul edilmez. Ancak talep edilen analizlerden bazılarının yapılabilirliği söz konusu ise; NKRD personeli tarafından yapılabilen ve yapılamayan analizlerle ilgili olarak müşteri bilgilendirilir ve müşteri talebi doğrultusunda numune iadesi veya sadece yapılabilir analizler için numune kabulü gerçekleştirilir.
- c. Müşteri tarafından listede olmayan bir metotla analizin yapılması isteği kabul edilmez.

Trabzon GKLM	NUMUNE KABUL VE RAPOR DÜZENLEME PROSEDÜRÜ	Doküman Kodu	P10
		Revizyon No	01
		Yürürlük Tarihi	24.05.2019
		İlk Yayın Tarihi	02.01.2019

- d.** Orijinal ambalajı hasar görmüş ve/veya soğuk zincire riayet edilmemiş numunelerin kabulü gerçekleştirilmez.
- e.** Ambalaj üzerinde kontaminasyona sebebiyet verecek şekilde akıntı veya bulaşma bulunan ürünler “numune ret formu” düzenlenerek iade edilir. Hasar görmüş ambalajdan veya akıntı ve bulaşmadan dolayı ret işlemi yapılacak olan numunenin fotoğrafı çekilerek numune ret formuna ilave edilir ve birimde muhafaza edilir.
- f.** Analiz için yeterli miktarda numune gelmemesi durumunda numune ret formu düzenlenerek numuneler iade edilir.
- g.** İl ve ilçe müdürlüklerinden gelen numunelerde ambalajı yırtılmış ve/veya mührü sökülmüş numuneler “numune ret formu” düzenlenerek iade edilir.
- h.** Soğukta muhafazası gereken numunenin etiketinde belirtilen sıcaklık değerinden sapma olmaksızın laboratuvara getirilmesi gerekmektedir. Bu kurallara uymayan numuneler “numune ret formu” düzenlenerek iade edilir.
- i.** Etiketinde özel muhafaza koşulları belirtilmiş numunelerde etikette belirtilen şartlara uygun olmayan koşullarda getirilen numuneler kabul edilmez ve “numune ret formu” düzenlenerek iade edilir.
- j.** Denetim, ithalat ve ihracat numuneleri dışındaki numuneler analiz ücretleri yatırılmadığı sürece analize alınmaz. Gelen numuneler analiz ücretleri yatırılıncaya kadar uygun şartlarda bekletilir. 48 saat sonunda ücreti yatırılmayan numuneler “Numune Ret Formu (F35)” düzenlenerek iade edilir. İthalat ve ihracat numuneleri analiz ücretleri yatırılmadığı sürece raporlandırılmaz.
- k.** Analiz mührü ile laboratuvarımıza gelen numunelerde mührü sökülmüş numuneler için ilgili yerlerle irtibata geçilir. Gerekli görülmesi halinde “numune ret formu” düzenlenerek numune iade edilir.

5.2.4. Laboratuvar Özelliklerine Göre Kabul ve Ret Kriterleri

a. Mikrobiyolojik Analizler İçin Numune Kabul ve Ret Kriterleri

Mikrobiyolojik analizler için getirilecek olan numuneler bütünlüğü bozulmamış orijinal ambalajı içerisinde ya da steril kaplarda getirilmiş olmalıdır. Bozulabilir ürünlerin soğuk zincirde kurumumuza getirilmesi (veya gönderilmesi) gerekmektedir. Bu şartları sağlamayan numuneler reddedilir. İşletme suları vb numuneler için gerektiğinde laboratuvarımızdan steril şişe temin edilebilir.

Trabzon GKLM	NUMUNE KABUL VE RAPOR DÜZENLEME PROSEDÜRÜ	Doküman Kodu	P10
		Revizyon No	01
		Yürürlük Tarihi	24.05.2019
		İlk Yayın Tarihi	02.01.2019

b. Fiziksel Analizler İçin Numune Kabul ve Ret Kriterleri

Toz Çay Analizi İçin gelecek olan siyah çay numunesi kapalı orijinal ambalajında, açılmadan gelmelidir. Bu şartı sağlamayan numuneler reddedilir. Rutubet analizine gelecek olan numuneler ağzı kapalı, orijinal ambalajda, bölünmeden gelmelidir.

c. Toksin Analizleri İçin Numune Kabul ve Ret Kriterleri

Aflatoksin analizi için gelen numuneler siyah poşet veya ışık geçirmez ambalaj materyali olmalıdır. Bu şartı sağlamayan numuneler reddedilir.

d. Katkı Kalıntı Analizleri İçin Numune Kabul ve Ret Kriterleri

“Hacmen alkol miktarı” ve “metil alkol” analizi için alkol numunesi açılmamış ambalajında olmalıdır.

“Natamisin” analizi için; yoğurt numunelerinin yüzeyi bozulmamış, ambalajı değiştirilmemiş olması gerekir. Peynir numunelerinde yüzey kısmı dağılmamış olmalıdır.

“Kükürtdioksit” analizi için gönderilen numuneler kapalı ambalajda gelmelidir. Bu şartları sağlamayan numuneler reddedilir.

e. Su Numuneleri İçin Kabul ve Ret Kriterleri

- *Su numunelerinde Fiziksel Analiz Laboratuvarına ait pH tayini için; Sızdırmaz kapaklı, polietilen veya cam kaptaki, hava kabarcığı içermeyecek şekilde, tam doldurulmuş olmalı, taşıma ve depolama esnasında 2-8 °C ve karanlıkta muhafaza edilmelidir.*
- *Elektriksel iletkenlik analizi için; numune tamamen dolu ve sıkıca kapatılmış polietilen şişelerde olmalı, soda camdan yapılmış şişe olmamalıdır. Numuneler 4 °C’de getirilmelidir.*
- *Kimyasal Oksijen İhtiyacı (KOİ) analizi için; Su numuneleri tercihen cam şişede getirilmeli ve en az 250 ml olmalıdır.*
- *Toplam Katı Madde tayini için; Numuneler cam veya plastik şişelerde en az 500 ml olacak şekilde getirilmelidir.*
- *Diğer su analizlerinde de en az 500 ml’lik plastik, polietilen veya cam şişelerde su numuneleri kabul edilir.*

5.2.5. Numunenin NKRD İadesi, İmhası ve Müşteriye İadesi

Analizi sona eren numunelerin kalan kısmı Laboratuvar birimleri tarafından “Numune İade ve imha Formu (F33)” ile NKRD birimine iade edilir.

İadesi gerçekleşmeyen numuneler rapor çıkış tarihinden itibaren 7 gün ile 2 ay (pestisit numuneleri için) içinde “Numune İade ve İmha Formuna (F33)” kaydedilerek imha edilir.

Bekleme süresi dolan numuneler NKRD personeli tarafından imha edilir. İmha edilen numuneler kayıt altına alınır.

Trabzon GKLM	NUMUNE KABUL VE RAPOR DÜZENLEME PROSEDÜRÜ	Doküman Kodu	P10
		Revizyon No	01
		Yürürlük Tarihi	24.05.2019
		İlk Yayın Tarihi	02.01.2019

Müşteri analizden arta kalan numunenin iade edilmesini talep ederse, sözleşmede açıkça belirtmelidir. Sonucu olumsuz numuneler müşteriye iade edilmez. Numunenin kabulü aşamasında müşterinin yazılı iade talebi olması durumunda analizden sonra arta kalan numuneler veya laboratuvara gönderilen numunelerden daha sonra analiz edilmek üzere ayrılan ikincil numuneler numunenin özelliğine göre oda sıcaklığında buzdolabında veya derin dondurucuda raporun çıkmasını takiben minimum yedi (7) gün ile maksimum iki (2) ay süre ile muhafaza edilir. Muhafaza süresini dolduran ikincil numuneler veya iade talebi olmasına rağmen müşteri tarafından raporun çıkmasını takiben yedi (7) iş günü içinde geri alınmayan numuneler imha edilir.

Müşteri analiz raporunun kendisine tebliğinden itibaren yedi (7) gün içinde analiz sonucuna itiraz edebilir. Müşteri bu süre içinde itiraz etmezse bu hakkını kaybeder. Müşteri tarafından geri istenen numuneler “Numune iade formu (F34)” doldurulup müşteriye onaylatıldıktan sonra iade edilir.

5.3. Numunelerin Kodlanması

NKRD personeli tarafından kabulü gerçekleştirilen numuneler “GKLS (Gıda Kontrol Laboratuvar Sistemi)” kaydedilir. Programda numuneye ait şu bilgiler girilir;

Numune Teslim Şekli:

Teslim Alan Personel Bilgisi:

Analizin Amacı:

Numuneyi Gönderen Kuruluş:

Tedarikçi/Faturalanacak Firma:

Gelen Yazı Tarihi:

Gelen Yazı Numarası:

Numune Sayısı:

Numune Tanımı:

Numune Cinsi:

Üretim Tarihi:

Son Tüketim Tarihi:

Tavsiye Edilen Tüketim Tarihi:

Seri/Parti Numarası:

Numune Miktarı:

Ambalaj Durumu:

Tutanak Tarihi:

Tutanak Sayısı:

Trabzon GKLM	NUMUNE KABUL VE RAPOR DÜZENLEME PROSEDÜRÜ	Doküman Kodu	P10
		Revizyon No	01
		Yürürlük Tarihi	24.05.2019
		İlk Yayın Tarihi	02.01.2019

Güvenlik Mühür Numarası:

Numune Sıcaklığı:

İhracatçı Firma Bilgisi:

İthalatçı Firma Bilgisi:

Üretici Firma Bilgisi:

Numunenin Alındığı Yer:

Numune Kodu:

Numune Alım Tarihi:

Numune Geliş Tarihi:

GKLS programı tarafından numuneye XXYYYYZZZZZ/AA olacak şekilde otomatik kod verilmektedir. Burada;

XX: Numunenin ait olduğu yıla ilişkin son 2 rakamı

YYY: Laboratuvar Kodu

ZZZZ: Geliş Sırasına Göre Numune Kabul Numarası (Her yıl 00001 den başlar)

AA: Numuneye Ait Revizyon Numarası

Kabul No: program tarafından geliş sırasına göre numuneye verilen numara olup, bu numara numune ve numuneye ait evraklar üzerine etiketlenerek numunenin takibi sağlanır. Kabul no, numune üzerinde en az iki yerde ve evraklarda sağ üst köşede bulunmalıdır. GKLS Programında bireysel şifreleme sistemi uygulanmaktadır. Kayıtlar için programa girişler şifre ile gerçekleşmektedir. Numune kabul çalışanları sevk işlemleri dışında laboratuvarların verilerine hiçbir şekilde müdahale etmesi mümkün değildir.

Numunelerde mükerrer veya hatalı kodlamanın önüne geçmek amacıyla numunelere program tarafından otomatik olarak kod verilmektedir. Numunelerin ve numuneye ait evrakların etiketlenmesi sırasında program tarafından verilen kodun doğru olarak numuneye etiketlenmesine dikkat edilmelidir.

5.4. Numunelerin Laboratuvara Gönderimi

GKLS programına girişi yapılan numuneler için “Numune Sevk ve Analiz İstek Formu (F77)” GKLS programı tarafından otomatik olarak düzenlenir.

Numuneler gerekli ön işlemlerden geçirildikten sonra (etiketleme, öğütme, bölme v.b), kaydı yapan NKRD personeli tarafından imzalanmış bir (1) nüsha “Numune Sevk ve Analiz İstek Formu (F77)” ile birlikte ilgili laboratuvarlara gönderilir.

Mikrobiyolojik analizler için kurumumuza gelen numunelere laboratuvara

Trabzon GKLM	NUMUNE KABUL VE RAPOR DÜZENLEME PROSEDÜRÜ	Doküman Kodu	P10
		Revizyon No	01
		Yürürlük Tarihi	24.05.2019
		İlk Yayın Tarihi	02.01.2019

gönderilmeden önce öğütme, bölme vb. herhangi bir işlem uygulanmaz. Gelen numuneler orijinal ambalajında olması halinde firma bilgileri kapatılıp kodlama yapıldıktan sonra “Numune Sevk ve Analiz İstek Formu (F77)” düzenlenerek laboratuvara sevk edilir. Mikrobiyolojik analiz dışında analizleri de bulunan numuneler öncelikli olarak Mikrobiyoloji laboratuvarına sevk edilir. Mikrobiyolojik analizler için numune alındıktan sonra numune NKRD birimine teslim edilir. NKRD diğer laboratuvarlar için “Numune Sevk ve Analiz İstek Formu (F77)” düzenleyerek numunenin diğer laboratuvarlara gönderilmesini sağlar.

Özel mevzuatı gereği (mikotoksin ve pestisit vb.) şahit numunenin paçal numuneden ayrılması gerektiği durumlarda, numune mevzuat hükümlerine göre hazırlanarak ilgili laboratuvara gönderilir. Analiz numunesine verilen numara şahit numune ve/veya ikincil numuneye de verilerek uygun ortamda muhafazası sağlanır. Saklama sırasında verilen numaranın silinmesi, etiketin düşmesi ihtimali göz önünde bulundurularak birden fazla işaretleme yapılmalıdır.

Numune hazırlama sırasında dikkat edilecek hususlar şunlardır;

a) Katı Numuneler: Orijinal ambalajında gelen ve yeterli sayıda olan numuneler etiketlendikten sonra “Numune Sevk ve Analiz İstek Formu (F77)” düzenlenerek ilgili laboratuvara sevk edilir. Birden fazla laboratuvara sevk edilecek numuneler gerekli ön işlemlerden (öğütme v.b.) geçirildikten sonra bölünerek ilgili laboratuvarlara sevk edilir.

Numune ambalajı üzerinde firmaya ait bilgilerin bulunması durumunda NKRD personeli tarafından, analiz yapan birimin bu bilgilere ulaşmasının önlenmesi amacı ile bu bilgilerin kapatılması sağlanır.

b) Sıvı Numuneler: Orijinal ambalajında ve yeterli sayıda gelen sıvı numunelere kod verilip etiketlendikten sonra “Numune Sevk ve Analiz Formu (F77)” düzenlenerek ilgili laboratuvara sevk edilir. Birden fazla laboratuvarda analiz edilecek numunelerin bölünmesi gerektiği durumlarda numuneler iyice karıştırılarak dipte kalması muhtemel tortu çözüldükten sonra bölünmeli ve laboratuvara sevk edilmelidir.

c) Su Numuneleri: Su numuneleri yapılacak analize göre en az 100 ml-2 L olarak kabul edilir. Analiz durumu göz önüne alınarak bu miktar daha da artırılabilir. Su numunesinin farklı laboratuvarlara sevki gerekiyorsa numune cam şişelere bölünüp etiketlenerek ilgili laboratuvarlara sevk edilir.

Su numuneleri 2-8 °C’de muhafaza edilmelidir. İletkenlik ölçümleri hemen yapılmalıdır. İletkenlik ölçümleri için sular 4 °C’de karanlıkta muhafaza edilerek biyolojik faaliyetler

Trabzon GKLM	NUMUNE KABUL VE RAPOR DÜZENLEME PROSEDÜRÜ	Doküman Kodu	P10
		Revizyon No	01
		Yürürlük Tarihi	24.05.2019
		İlk Yayın Tarihi	02.01.2019

azaltılabilir. Kimyasal oksijen ihtiyacı için numuneler analize hemen alınmayacaksa H_2SO_4 ile $pH < 2$ olacak şekilde asitle korumaya alınmalıdır.

Toplam katı madde tayini için numuneler analize alınuncaya kadar mikrobiyolojik parçalanmayı engellemek amacıyla numuneler 4 °C'de muhafaza edilmelidir.

d) Un v.b. toz haldeki numuneler: Orijinal ambalajında ve yeterli sayıda gelen numuneler firma bilgileri kapatılıp, kodlama yapıldıktan sonra ilgili laboratuvara sevk edilir. Birden fazla laboratuvara sevk edilmesi gereken numuneler iyice karıştırıldıktan sonra bölünerek etiketlendikten sonra ilgili laboratuvarlara sevk edilir.

Analiz amacıyla ilgili laboratuvarında bulunan numunenin analiz metotlarında belirtilen şekilde analize hazırlanmasından ve özelliğini yitirmeden, üzerindeki tanımlama kod sisteminin bozulmadan muhafazasından söz konusu laboratuvar sorumludur. İkincil ve şahit numunelerin saklanmasından numune kabul ve rapor düzenleme birimi sorumludur.

Analizi yapılan numunelere ait bilgiler aylık/yıllık raporlanarak Gıda Kontrol Genel Müdürlüğü'ne takip eden ayın ilk haftasında "Aylık/Yıllık Faaliyet Raporu (F36)" tanzim edilerek gönderilir. GKLS programı, sisteme kaydedilmiş olan numuneleri otomatik olarak kaydeder. Bu kayıtlar; numune kabulüne ilişkin genel bilgiler, analiz başlama ve bitiş tarihleri, rapor çıkış tarihi gibi bilgileri içerir.

5.5. Raporlama İşlemleri

5.5.1. Analiz sonuçlarının raporlanması

Muayene ve analiz amacıyla laboratuvarımıza gelen numunelere ait analiz raporlarında uygunluk değerlendirilmesi yapılmaktadır. İhracat numuneleri için değerlendirme yapılmaz. Ayrıca özel istek numunelerinde müşterinin talep etmesi halinde ilgili mevzuata göre ya da müşteri tarafından bildirilecek olan kriterlere (teknik şartname v.b) göre değerlendirme yapılmaktadır.

Laboratuvar birimlerinden gelen *Analiz Sonuç Bildirim Formu (F76)* numune alma tutanağına eklenmiş şekilde fiziksel olarak rapor düzenleme birimine gönderilir. Raporlar bilgisayar ortamında GKLS programında yazılarak üst yazıya eklenerek EBYS (Elektronik Belge Yönetim Sistemi) üzerinden müşteriye gönderilir. Analiz aşaması bitmiş numunelerin raporlandırılması işlemi GKLS sisteminde Bakanlık tarafından TSE EN ISO/IEC 17025 standardını karşılayacak şekilde düzenlenmiş olup rapor formatında herhangi bir değişiklik yapılamamaktadır.

Trabzon GKLM	NUMUNE KABUL VE RAPOR DÜZENLEME PROSEDÜRÜ	Doküman Kodu	P10
		Revizyon No	01
		Yürürlük Tarihi	24.05.2019
		İlk Yayın Tarihi	02.01.2019

Özel İstek amaçlı gelen numuneler için düzenlenen Muayene ve Analiz Raporları 1 (bir) nüsha olarak düzenlenir. Müşteri talep ettiği zaman nüsha sayısı artırılabilir.

İthalat, İhracat ve denetim amacıyla müdürlüğümüze gelen gıda ve yem numunelerinde analizler tamamlandıktan sonra tek nüsha halinde rapor düzenlenir.

Kurumumuza gelmiş olan her bir numune için ayrı bir cevap üst yazısı düzenlenir.

Numunede yapılan bütün analizler aynı raporda belirtilir.

Muayene ve Analiz Raporu, herhangi bir öneri veya tavsiye ihtiva etmez.

Kurumumuza gelmiş olan her bir numune için ayrı bir cevap üst yazısı düzenlenir.

Düzenlenen analiz raporlarında aşağıdaki ifadeler yer almak zorundadır;

- Analiz sonuçları yukarıda belirtilen numune ve numunenin teslim edildiği hali için geçerli olup yapılan muayene ve analiz sonucunda yukarıda belirtilen değerler tespit edilmiştir.
- Ölçüm belirsizliği numune almayı içermemekte olup %95 güven aralığında k=2 kullanılarak hesaplanmıştır.
- Özel istek muayene ve analiz raporlarında “Reklam amacıyla kullanılamaz” ifadesi yazılır.

5.5.2. Raporların İmzalanması

EBYS sisteminde İmza aşamasına gelen Muayene ve Analiz Raporları, Rapor Düzenleme Biriminde raporu yazan kişi tarafından e-İmza ile paraflanarak ilgili analizi yapan Laboratuvar birim sorumluları, numune kabul ve rapor düzenleme birim sorumlusu, Müdür yardımcısı ve Müdür tarafından imzalanır.

5.5.3. Raporun Teslim Edilmesi

Özel istek amaçlı gelen numuneler için düzenlenen “Muayene ve Analiz Raporları (R01)” elden teslim edileceği zaman “HARİCİ ZİMMET KAYIT DEFTERİNE” kayıt edilir. Muayene ve Analiz Raporu zimmet karşılığı Müşteriye teslim edilir, bizzat teslim alınmadığı zaman ise “POSTA DEFTERİNE” kayıt edilir ve posta yoluyla gönderilir. Raporlar müşteriye teslim edilmeden önce üst yazı ve raporların her bir sayfası “ASLI E-İMZALIDIR” kaşesi ile kaşelenir.

İhracat gıda ve yem, ithalat gıda ve yem, denetim gıda, resmi istek muayene ve analiz raporları kurumumuza üst yazısı elektronik ortamda Bakanlık Birimleri ile KEP adresi bulunan gerçek ve tüzel kişiler tarafından gelmekte olan numunelere ait muayene ve analiz raporları, cevap üst yazısına eklenerek EBYS ile ilgili yerlere gönderilir. Ayrıca çıktı alınmaz.

Trabzon GKLM	NUMUNE KABUL VE RAPOR DÜZENLEME PROSEDÜRÜ	Doküman Kodu	P10
		Revizyon No	01
		Yürürlük Tarihi	24.05.2019
		İlk Yayın Tarihi	02.01.2019

5.5.4. Raporların Saklanması

Yazılan üst yazı ve raporlar EBYS ortamında gönderildikten sonra sistemde otomatik olarak ilgili dosyada arşivlenir. Ayrıca, Analiz Detay Formları numune alma tutanağına eklenerek arşivlenip 5 yıl süreyle muhafaza edilir. Kayıtların depolanması ve muhafazası “Genel Kayıt Prosedürüne (P02)” göre yapılır.

5.5.5. Deney Raporlarında Yapılan Değişiklikler

Raporlarımız yayımlandıktan sonra değiştirilmesi sadece maddi tadilat şeklinde olabilir. Deney raporuna itiraz halinde analizde kullanılan numunenin arta kalanı yeni kayıt olarak tekrar kaydedilerek ilgili labratuvara itiraz edilen analiz tekrarı için gönderilir. Söz konusu analiz çalışıldıktan sonra sonuçta herhangi bir değişiklik olmamışsa ücret tahsil edilir ve yeni kayda ait rapor düzenlenir ve eski raporda herhangi bir değişiklik olmadığı müşteriye yazı ile bildirilir. Müşterinin itirazına konu olan analiz sonucunda bir değişiklik olmuş ise herhangi bir ücret talep edilmez, ilk rapor revize edilerek gerekli düzenlemeler yapılır ve revize rapor müşteriye gönderilir.

Tekrar edilen analiz sonucunda aynı sonucun bulunması halinde rapor düzenlenmez; bir üst yazı ile eski tarih ve sayılı raporun geçerli olduğu müşteriye bildirilir.

Deney raporlarına müşterinin itirazı halinde tekrar edilen analiz sonucunun farklı bulunması ile Analiz sonuçlarında ve numune ile ilgili bilgilerde değişiklikler yapılması gerektiğinde önceki rapor iptal edilir. Eski rapor (Elektronik Belge Sistemleri ((Ebys, Kep. Vb.)) ile gönderilen raporlar hariç) verildiği yerlerden alınır ve üzerine iptal kaşesi vurulur. Yeni düzenlenen rapora aynı rapor sayısı ile birlikte rapor sayısının hemen yanına - revizyon no (Örneğin 1803901243/01), yeni analiz ve düzenleme tarihi verilerek rapor yeniden düzenlenir. Raporun uygun yerine not düşülerek iptal edilen rapora atıfta bulunulur. Daha sonraki yapılacak değişikliklerde Rapor Numarası/02-03 vb. şeklinde düzenleme yapılır ve raporun uygun yerinde not olarak önceki raporun iptal edildiği, revize olanın geçerli olduğuna dair atıfta bulunulur. . Revize edilmiş raporda revize edilme nedeni ve revize edilmiş kısma ait bilgiler yer alır. Eğer rapora üst yazı yazılacaksa üst yazıda da bu durum belirtilir. İptal edilen raporlar mutlaka yeni rapora eklenerek muhafaza edilir.

5.5.6. Uygunluk Değerlendirme ve Karar Kuralı Beyanı

Analiz sonuçlarının değerlendirilmesi, uygunluk beyanı ve karar kuralının beyanı “Uygunluk Değerlendirme ve Karar Kuralı Uygulama Talimatına (T05) göre gerçekleştirilir.

Trabzon GKLM	NUMUNE KABUL VE RAPOR DÜZENLEME PROSEDÜRÜ	Doküman Kodu	P10
		Revizyon No	01
		Yürürlük Tarihi	24.05.2019
		İlk Yayın Tarihi	02.01.2019

6. KAYITLAR

Bu talimatın uygulanması sonucu ortaya çıkan dokümanlar “Genel Kayıt Prosedürüne (P02)” göre muhafaza edilir.

7. DAĞITIM

Yerel ağıdan yayınlanır.

8. İLGİLİ DÖKÜMANLAR

- Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmelik
- Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlüklerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Yönetmelik
- Numuneler İçin Analiz Ve Hizmet Sözleşmesi(SZ-01)
- Genel Kayıt Prosedürü (P02)
- Numune İade ve İmha Formu (F33)
- Numune Ret Formu (F35)
- Aylık/Yıllık Faaliyet Raporu (F36)
- Analiz Sonuç Bildirim Formu (F76)
- Numune Sevk ve Analiz İstek Formu (F77)
- Muayene ve Analiz Raporu (R01)
- Harici Zimmet Kayıt Defteri
- Posta Defteri

9. REVİZYON

Revizyon		Revizyon Yapılan Madde	Revizyon Nedeni	Revizyon Yapan
No	Tarih			
1	24.05.19	5.2.4. (e bendi eklendi) 5.4.(c bendi detaylandırıldı)	2019 Yılı TÜRKAK Denetiminde tespit edilen uygunsuzluk.	Neslihan GÜNGÖR

Hazırlayan	Kontrol Eden	Onaylayan
Neslihan GÜNGÖR Ziraat Mühendisi	Taner ÖZYURT KYB Sorumlusu	Esra Gül KARANİS Müdür